

13

ARCHA
∇ H J & ∇

**Štěpánka
Ištvánková**

**Zóna
lázeňského
území**

Všeci sú nějací nachrblaní. Dokvétajú kokardy i divoká luční kvítí uměle rozřádkované před nádražím. Zemřel Godard a britská královna. Byli tu tak dlouho, že jsme už dávno zapomněli, že by se to někdy mohlo stát. Blíží se bouřka. Nad městem zatím místo blesků jiskří zlatá krychle posazená na věži pohřební síně. Obřad podzimu se neostýchá. Fouká a prší. Každý všední den. Zem zámeckého parku je poseta lískovými oříšky, které nikdo nesbírá. Ráj pro veverka. Je vůbec zázrak, že ten ořech přežil předloňské tornádo. Že i my pořád žijem. Horší už je to s Vlastou.

POLYXENA

V okně bytovky naproti kulturního domu, který se ještě stále rekonstruuje, zní zkouška dechů. Za chvíli by měli vyjít do ulic. Spěchám z práce na zámek. Rychle se nachystat, než to všechno vypukne. Chodbou se rozléhá online výuka ukrajinské diaspory. Darja se nevzdává. Díky Bohu! Dojídám poslední sousto oběda, když uslyším v dálce žestě. Už jdou! Zvedám se a mířím ke kapli, srocuje se tam stará parta. Hořkosladká podívaná. Za půl hodiny začíná smuteční mše. Po cestě ještě zkusím k účasti přimět pana Charváta, místního instalatéra, který se s Vlastou znal snad od dětství. *Toš šel bych. Ale my máme s mojů o víkendú velkú slávu. Že jsme to spolu třicet roků vydržali. Zemáky jsme pokúpili. Mladí přijedú. Bude to aj ze mšů. Tak já asi budu moset dom pomáhat.* Podíval se na mě omluvným pohledem značícím, že jinak by žena asi žárčila. Nic naplat. Někdy je to všelijaké a někdy to trvá.

Ale koho pak to tu máme? Vítá mě Světlana hned z první. Září na celé kolo, i v tomhle smutku. Byla vždycky nejkrásnější ze všech a zůstalo jí to. Nese s sebou pugét růží. Šakra, úplně jsem zapomněla na květiny. Zastydím se, ale nedávám nic znát. Kapelník už zahýbá za roh. Všichni se štosují před vstupem do malé kapličky, kde asi před hodinou pohřební služba U sv. Petra vyložila rakev z mahagonového dřeva. Složily jsme se na to nejlepší. Dlouhne do mých zad Doubravka a popostrčí mě u toho ke vchodovým dveřím. Pojď, chytíme si místo vepředu. Jakoby šlo o nějakou show, říkám si. Vždyť tu leží naše Vlasta. Měly bychom ji řádně oplakat za všechno, co pro nás kdy udělala.

DOUBRAVKA

Já a Polyxena jsme tu jediné místní. A stále se pravidelně potkáváme. Všechny ostatní nám zmizely ze života spolu se zavřením léčebny. Většinou to byly holky z velkých měst, bez nejmenšího tušení, co to znamená uvíznout na maloměstě, kde čas plyne pomalostí skoro vyschlé říčky. Přijely sem našofoené a navoněné, jakoby snad chtěly něco dokazovat smrti. Že na ně ještě nemůže, že jim nestačí. Já už takhle raději nepřemýšlím. Po tom, co mi zubatá vzala otce i syna v jeden měsíc a já hned v dalším sotva unikla tornádu, které se rozhodlo uzmut kus naší střechy, že mě Duch svatý ochraňoval a Poly poskytla dočasně přístřeší, raději to zkouším s pokorou. Jak se ale vyrovnat se smrtí někoho, kdo mi býval skoro matkou? Jdu na to s humorem, ale cítím se nepatřičně. Vesna mi

vždycky říkala, že v nejhorších chvílích si mám vzpomenout na to jiné horší, co sem do té doby zažila a na to, jak jsem se s tím dokázala vyrovnat. A vždycky dokážu. Dnes to ale nějak nefunguje. Má mysl se z nepochopitelných důvodů intenzivně soustředí na ruch ulice, každé projíždějící auto jako by bylo stokrát zesíleno ozvučnicí. Dohání mě k nepříčetnosti. Uf. Už budeme vevnitř. Musím to vydržet. Musím to vydržet. Tak jako odrhovačky z jukeboxu v Americe. Prostě to musím vydržet.

TAĀĀNA

Moc jsem se sem netěšila. Ne jen díky okolnostem, ale tak vůbec kvůli všemu, co pro mě místní pobyty znamenaly. Lidi do lázní vždycky proudili za štěstím nebo za zdravím, on se ten rozdíl někdy těžko pozná. Nemám pocit, že by mi ty roky strávené tady nakonec přinesly něco z toho. Možná snad dočasná přátelství a útek od rodičů. Nevím. Ale Vlasta byla jen jedna. To je pravda. Můj vlak měl zpoždění, takže nebylo jisté, jestli vůbec stihnu obřad. Jak typické. Na protějším sedadle na mě celou dobu civěl pomeranč, který si tam někdo zapomněl. A já zírala na něj, s nepřítomným výrazem v tváři. Toulala jsem se ve vzpomínkách a zpoždění narůstalo. Víc než pět hodin se to přeci vydržet nedá. Z chmurných myšlenek mě vysvobodil hlas amplionu: *Příští stanice Újezdec u Lubačovic*. Zvedla jsem oči od pomeranče a v tom jsem ji spatřila. Prodírající se davem chystajícím se k výstupu, marně hledající fungující toaletu. Póla.

Vznešená, krásná, svěhlavá. Úplně stejná jako kdysi. Sřetly jsme se pohledem. Vlak zabrzdil. Škubla sebou a elegantně se zase narovнала. Pousmála se a bez pozdravu proklouzla kolem mého sedadla do nejzazší části vagonu. Vanilková Póla.

ZORA

Vycházíme z kaple směrem k místnímu hřbitovu. První jde rodina. Krom bratrů Jiřího a Karla už jich nezbývá mnoho. Snad ještě německý strýček Emerich, ale ten se už deset let nikde neukázal. Neměla děti. Jenom nás. *91 let. To už jí skoro táblo na tu královnu.* Prohodí Jožka, kterého jsem neviděla věky. Objímám ho. Nevím, jestli jsou v tom staré emoce, radost ze shledání, nebo smutek z proběhnuvšího obřadu. Držíme se pevně. Držíme se dlouho. Z dálky nás pozoruje starý dobrý hlouček průměrných – Květa, Diana, Karina a Zdenka. Stejně jako kdysi nemluví s nikým jiným než se sebou navzájem. Zajímalo by mě, jestli se doteď schází, nebo si tuhle sekvenci nacvičily večera na sdíleném videocallu. Snažím se nevěnovat jim pozornost. Kdo se ale rozhodně bavit chce, je Maruška a Ludka. *Aboj Jožko, trochu jsi nám zestárnul. Jsi takový poslikovaný, ale pořád lepší jeden chláp než žádný, žejjo.* Obrací se na mého společníka komentujíc jeho nohu v sádře i prořídlost vlasů. Ani jsem se nestihla zeptat, co se stalo. Jožka byl vždycky takovým našim středobodem. Jediným chlapcem v rzye holčičím kolektivu. Došlo k tomu vlastně náhodou, protože ho máma zapomněla včas přihlásit na klučičí oddělení

a volno už bylo jen u nás. Díky jeho vážné bronchitidě se sestříčky smilovaly a přemluvily Vlastu, aby pro jednou povolila. Jenže z toho projednou se stalo desetileté opakování. Jožka prostě patřil k nám. *No jo, poslikovaný, to je jenom dočasné. Vždyt jsme ji všichni přežili, podívejte, a to nám mnohým už v dětství pobasínal plamínek.*

Všichni ne. Ozval se tichý hlas zpovzdálí. Byla to Táňa. Dorazila pozdě. Jak typické. Při vzpomínce na malou Ludmilu nás zamrazilo. Abychom myšlenku rychle zahnali, začali jsme raději vítat nedochvilnou příchozí. *Tak co? Zase někdo skočil pod vlak?*

JARČA

Průvod se rozešel do nedalekého kopce. *Vypadá to, že někteří z nás to převyšení nerozdýcbají. Koukni na Evu, žily už jí praskají ve švech.* Ucedí uštěpačně Draža. Nereaguji, jen přemyslím, proč musí být moje sestra tak ostrá a jak je vůbec možné, že jsou s Evou nejlepší kamarádky. O Eva, Evička. Její oblé tvary a křehké srdce vždycky budily pozornost mužů. Mohla by se klidně družít i s Oldřichem Novým, kdyby se narodila ve správnou dobu. Hlouposti ale ona nikdy netropila, měla spíš ráda svůj klid a péči. Pochlubila se nám, že přesně to tady plánuje dělat po zbytek víkendu. Wellnes, masáže, sauna, pedikúra... *Co ty se pořád mračíš?* Probudila mě z myšlenek má svěhlavá sourozenkyně. Pár holek se po nás ohlédlo. Šli jsme přeci jen ve smutčím průvodu a na úsměv tu moc místa nezbyvalo. Nemusela by se do mě pořád tak navážet, na to, že je

má povaha uzavřenější, si už přeci mohla za ty roky zvyknout a ne s tím ustavičně bojovat. Neodpověděla jsem. S touhle řečnickou otázkou by to stejně byla jen ztráta času.

Síneme se pomalým krokem, zatímco bratři kolem nás prosivší v černém bavoráku. K mému překvapení to nikdo nekomentuje, jen si sborově povzdechne. Stihli to před traktorem, který pomalu dohání naše procesí. Nevím, co dělá na chodníku ke hřbitovu, ale musíme mu uhnout na podmáčenou trávu. Bojíme se do bahna a kuřinců. V nových lodičkách. Jedna po druhé.

PÓLA

Můj muž vždycky říká, že je Vincentka pěkně nechutná a dělá u toho dávivé zvuky. To se mu to říká, když tady nikdy nebyl. Zatímco mě dnes ráno vezl na nádraží, s pošklebkem ve tváři mi přál, ať si užiju všechno to prýštení pramenů, tryskání fontán a odlesky Jurkovičovy zašlé slávy. Idiot. Stihla jsem to jen tak tak na závěr bohoslužby. Od vlaku jsem utíkala. Tak trochu kvůli Vlastě a tak trochu kvůli Táni. No jo, kdybych přijela o trochu dřív, mohla jsem se se všemi v klidu přivítat. Teď už je to jen shon a přemístování z místa na místo. Místní hřbitov je ale překrásný a naplňuje mě klidem. Pamatuju si, jak jsme sem kdysi zabloudily s Táňou a říkaly si, že přesně tady bychom chtěly být jednou pochované. Koukat se do kopců, v obloučcích ležet zpopelněné v obklopení ostatních holek, nechat žaludy dopadat na naše

mramory. Hlouček stoupá až k zadním řadám hrobů. Odtud je výhled skutečně krásný. Farářův sytý fialový talár vlaje ve větru. Muzika spustí druhý part svého dnešního pracovního nasazení. Většina z hudebníků Vlastu osobně znala, jde to znát, hrají s citem. Jejich medové tóny klidní duši, smutku dávají spočinout. Najednou tmavou oblohu protnou sluneční paprsky. *Hen tam. Podívej!* Doubravka se vyděšeně obrátí na Polyxenu. Obě stočí pohledy k náhrobku a naše zraky následují ty jejich. *Zde leží Ludmila Julinová (*1980–1996). S láskou vzpomínáme.* Stojí nad právě otevřeným hrobem. To není možné. Zkousím v davu zachytit Tánin pohled. Je moc daleko a na hrob nedohlédne. Vzruch se ale začíná valit jako tichá pošta. Ševelí vítr. Ševelíme i my. Talár vlaje jako pozdrav na rozloučenou. Všichni stojí přibití k zemi zprávou, kterou, narozdíl od téhle smrti, nikdo nečekal. *Na závěr přijměte boží požehnání. Pán s Vámi.* I s Tebou. Opáčíím neslyšně otci faráři a otočím se zpátky na Tatánu. Padá k zemi. Jako žalud.

MONIKA

Do zlaté krychle na věži pohřební síně se opírají odpolední sluneční paprsky. Kosáci šustí v listí. Boční stezkou odjíždí v malé zelené dodávce Hřbitovní služby K+M i černé bávo. Lidka byla Vlastina dcera? To nedává vůbec smysl. Nikdy se k ní nechovala jako ke vlastní. Všem stejnou měrou. Vždyť jsme bývaly spolu na pokoji. Já, Františka a Ludmila. To bych si snad všimla... Je šílené, že jsme tehdy nikdo nešli na

její pohřeb. Ani jsme o něm nevěděli. Skončilo léto, jelo se domů... *Já to tušila.* Prolomí dusivé ticho vnitřních monologů zpáteční cesty Jarča. Všichni se jako na povel zastaví. *Dává to smysl, byla na ni sama, neměla manžela, musela ji s sebou brát do práce a nechtěla, aby ji někdo začal třeba šikanovat, protože má privilegia. Tak z ní udělala největší chudinku. Celou dobu jsme si mysleli, že je sirotek, ale ona měla tu nejlepší mámu za všech. Jen to nemohla nikomu říct. Jednou šla Lidka hned po mně na vyšetření k doktorovi a ten chtěl ty otravný lejstra od pojišťovny. Pamatuju se, že žmoulala v rukou papírek s podpisem Julinová. Dobírala jsem si ji s dětskou zlostností, že jí to musí podepisovat „naše máma“ a pak si to vyčítala. Nemůžu tomu uvěřit. To přeci není možné. Vždyť se jí vždycky říkalo Liduna Charuna. Prostě Ludmila Charvatová. Potvrdí zmatek všech Polyxena. *Jaktože jsme to nevěděly ani my, místňáčky?**

POLYXENA

Hned jak jsem tu otázku dořešla, proběhl mi tělem mrazivý pocit spojený se vzpomínkou na dnešní rozhovor se zámeckým instalatérem. Vnitřní zmatek jsem potlačila a rozhodla se, že se o něj s nikým dělit nebudu. Možná je nejvyšší čas zkusit situaci stočit spíš k aktuálnímu smutku. Těsně po Vlastině úmrtí se na mě bratři obrátili, jestli by mohli trachtu uspořádat na zámku. Přeci jen je spojený s kaplí a já jsem teď po rekonstrukci ta manažerka místních prostor k pronájmu. Vlasta byla mému srdci vždycky blízká, nejen v dětství, ale i později toho pro mě hodně udě-

lala. Samozřejmě, že jsem souhlasila, a ještě vyjednala u hraběnky nehoráznou slevu.

Popoháním rozlícený dav směrem k zámeckému areálu. Některé z nás si z rozrušení zapálily, i když nekouří, nebo jen výjimečně, a cigarety si vzaly „kdyby náhodou“. Vevnitř už je vše připravené. Stoly se prohýbají tlačenkami, vepřovým i salátem Caesar pro ty, co raději něco dietního. Všichni jsme hladoví a omráčení. Nikdo nepohrdá ničím. Hlavně ne alkoholem. Všichni mi děkují. Ku potěše Jožky nechybí ani čerstvé kremrole. *Ty ses vůbec nezměnil. Po sladkém se můžeš pořád utlouct. Jakože tebe ještě neskolila cukrovka, to nechápu.* Prohazuje jeho směrem Anděla a míří ke gramofonu. Předem se se mnou domlouvala, že by ráda pronesla přípitek. Co nás asi čeká? *Vážené a pane sladký.* Přátelsky se otočí na Jožku. *Drazí bratři.* Nezapomíná ani na ty dva rodinné příslušníky v rohu, za kterými postupně jedna ženská po druhé chodí s dotěrnou otázkou, jestli znali svou neteř Lidku. Proslov, neproslov. Úcta, neúcta. *Sešli jsme se tu dnes k uctění památky naší drabé Vlasty. Té, které nám mnohým dala v dětství slova útěchy a v lidnou náruč. Děsila naše strachy, aby ukázala, kdo je tady pán. Sušila slzičky plné očekávání, že už se nikdy neuzdravíme. Držela nás za ruku, když nám bylo smutno po domově. A mávala nám na rozloučenou vždy s takovým úsměvem, že jsme věděli, že ji nevidíme naposled. Dnes to ale bobužel naposled bylo. Drabá Vlasto, přeji ti andělské přijetí, takové, jaké jsi dávala ty nám. Božský klid, lebkou zem pro tvé tělo a věčný odpočinek tvé duši.* A pak pustila se slzami v očích Janáčka. Vlasta nám ho vždycky pouštěla takhle z gramofonu o nedělích.

Říkávala, ať se ho nebojíme, že on nejlíp věděl, jak naložit s tradicí, a pokud se v těch skladbách projevuje něco děsivého, je to jen hluboký žal ze ztráty dcery. Ani ona ani my jsme tehdy ještě netušili, co to přesně znamená.

ROMANA

Ve shluku vanilkového sousedství někdo rozvěsil ptáčích budky. Přilétají sem ptáci ze severu i jihu. Kosáci šustí v listí. Nerozpoznatelní drobáčci se žlutým bříškem překvapují svým neobvykle krásným rytmelem. Všichni musí dávat pozor na kočky domácí, aby je neunesly do divočiny. Šla jsem se projít. Už se to nedalo vydržet. Nevím, jak mezi ně zapadnout a nikdy jsem to neuměla. A po tom, co jsme se dnes dozvěděly, potřebuji trochu provětrat hlavu. Země je i tady plná křupajících žaludů. Poslední ostružiny už zaschly. V lesích se tu prý potkávají u pramenů poutníci a radí se, kam dál. Já nikoho nepotkávám. I té vody je v pramenech málo, než pamatuju. Jaké by to asi bylo, kdyby vyschla třeba taková Vincentka? *Samé babky. Nic pořádného.* Přeruší mé chmurné úvahy blízký se hlas. Tak přeci jen někdo. Pozdravím. Odpovědi se nedočkám. Po chvíli za sebou uslyším uštěpačné: *Dyt to říkám, samé babky.* Má pravdu. Funím stářím a to je mi sotva padesát. Vzpomínám, jak jsem tenhle kopec vyběhla levou zadní i se všemi plicními chorobami, co šly se mnou. V lese je sucho.

Jaképak sucho? Rozčílila se nad mou skepsí po návratu Doubravka. *Minulý týden si to tu po kolonádě štrádo-*

ual pán s kabelů plnů hřibů. Možná, že je šucky vysbíral. Vždycky za to někdo může. To si musíš umět vybrat, kam jít. Jezírko lásky? To je přeci děsný zelený brčál kdesi v jámě. Minule jsem se tam hnala o bolích. A zbytečně. Připojila se Marica, která sem začala s nástupem invalidního důchodu znova jezdit na pobyty. Proč to jinak nikoho z nás nenapadlo, začít se na stará kolena vracet do stejných lázní? Marica byla udržovaná žena vysokého standardu, tak to možná nebylo až tak překvapivé. Vlastně si něco z toho nesla už od dětství.

MARICA

Dětství. Asi by se dneska řeklo samé trauma, ale nějak jsem tím proplouvala. Neměli jsme moc peněz ani lásky a já byla od batolete taková neduživá. V sedmi letech mi diagnostikovali těžké astma a začala jsem jezdit sem, do lázní. Bylo to většinou dost barvitě vysvobození z šedi běžných dní. Všechny ty procedury a společný program se podobaly tábora. Zákazů bylo taky hodně, to se ví, ale Vlasta byla vlídná. Občas přimhouřila oko nad nějakou tou lumpačinou, a když už jsme jezdili opakovaně, brala nás pod svá křídla jako pečující máma. Takovou něhu mi má vlastní matka nikdy neprojevila. Když jsem sem jela naposledy v osmnácti, objevil se tu nový, čerstvě atestovaný doktor. Přikládal mi při kontrolách stetoskop na hrud' a já dýchala horoucněji a horoucněji. Prodíchnali jsme se spolu až do manželství. Krásného, dlouholetého. Po místní praxi se přestěhoval za prací do Brna a já s ním. Hezky se mi tady na to všechno vzpomíná.

Nemosíme ponáblat. Zpomalila jsem. To víš, tábne mi na padesát. To jsem si ani nepředstavovala, že se kdy takového věku dožiju. Doubravka byla na světě už třicet let jen s jednou plící. Třicet let jsme jedna druhou neviděly. Třicet let nás dělilo od vstupu do dospělosti, zavření areálu dětské léčebny i Liduščiny smrti. Třicet let, které Vlasta musela prožít ve velkém trápení. Větším, než jsem si myslela. Ztratila úplně všechno. Pamatuju sa, že tehdy musela změnit prostředí. Přestěhovala sa do Liptála a snad tam vedla nějakú družinu. Já šla na školu do Zlína a naše cesty sa na nějaký čas odlúčily. Vrátily jsme se ale do Luhačovic ve stejnú dobu. To už bude asi deset let, poslúchaj. Občas jsme se navštívily, zašly do lesa na brýby, nebo jen tak na kávu. O minulosti jsme se moc nebavily. Tak nějak jsme to obě považovaly za zónu zakázaného lázeňského území. Pomalu se smráká. Brána léčebny je otevřená dokořán. Prý to tady veď tak bývá. Prístupné verejnosti. Enem já sem nechodím. Vstupujeme za plot naší společné minulosti. Každé z nás se vybavují asi trochu jiné vzpomínky, ale jsme v tom společně. Snad z toho sdíleného pocitu se chytáme za ruku. Tráva kolem vily je vysoká, zdi oprýskané. Nahoře je ale pootevřené okénko a z pravého rohu zahrady k nám doléhá vůně čerstvě posečené trávy. Procházíme kolem vchodových dveří, dozadu za dům. Nějaký pohyb tu je. Možná se něco chystá. Opravu by si to zasloužilo. Skleníky jsou v dezolátním stavu, ty asi nejspíš půjdou zbourat. Přitom v sobě nesly tolik soběstačné radosti. Škoda jich. Podívám se na Doubravku a spiklenecky jí nabízím, že bychom tu mohly zůstat až do soumraku a pozorovat hvězdy jako tehdy. Přikyvuje na znamení souhlasu.

TATÁNA

Část podroušené party se odebrala do Ameriky. Tedy až na pár výjimek toulajících se kdesi v přírodě. Část tu ještě pořád straší. Třeba my. Stojím s Pólou pod kaštanem v zámecké zahradě a nevíme, co říct. *Tady za tou zídkou je minulost. Tady jsme my. Rozumíš?* Pronese nakonec nekompromisně. Chce se mi zvracet. Na hřbitově to se mnou nějak seklo. Póla se mě jala zvedat a já na ni místo poděkování začala uraženě křičet, že už je pozdě na to, aby se starala. Všichni se na nás chvíli koukali a pak se raději vydali zpátky na zámek. Táhly jsme se za nima jako nedochůďčata a před trachtou zbaběle utekly na kolonádu. Sedly si před kavárnu, pily zázvorový čaj a mlčely. Občas se po nás někdo ohlédl. Měla jsem umazané oči od pláče smíchaného s maskarou a na téhle promenádě blyštivých blůzek jsem rozhodně nezářila. Póla mi začla utírat zvlhlé oči ubrouskem, ale já jí stiskla ruku tak pevně, že přestala. Přála jsem si, aby se naše vzpomínky ztratily v oparu fontány. Aby nic z toho nebyla pravda.

Jenže to pravda je. Stojíme tady. Naproti sobě. Po pár desítkách let. O pár desítek metrů dál. Zpovzdálí nás mlčky pozorují kouřící Aneta s Nelou. Báby zapomenuté v devadesátkách, co pořád hostí přátele chlebem a solí, aby působily opravdově. Pořád lepší než Marion, která podědila, co mohla. Hlavně schopnost nevybočovat z davu. A co teprve Radka, skromná milá Radka... Co to se mnou je? Proč musím pořád všechny a všechno tolik nenávidět. Jsem jen frustrovaná stará lesba, co nemá právo kohokoli soudit. *Hej Táňo?*

Je ti dobře? Vnímáš mě vůbec? Třese se mnou Póla. A já se vzdávám. Začnu znova brečet. Ta tíha viny za něčí smrt se přeci nedá unést.

SÁVA

Pamatuju si to, jakoby to bylo včera. Póla s Táňou, nerozlučná dvojice. Málokterá z holek tušila, že je za jejich přátelstvím něco víc. Póla se mi svěřila asi pátý rok, co jsme se sem vracely, že možná cítí k Táně fyzickou přitažlivost, že si to sama neumí moc vysvětlit a že jí to dělá celkem starosti. Měla ke mně důvěru a já jí na oplátku nabídlá pochopení. Doma jsme byli vždycky celkem otevření. Moc dobře jsem si uvědomovala, že lásku i vzrušení můžeme cítit ve spojitosti s jakoukoli osobou, když na to přijde, přesto ve mně hlodala nejistota a strach. Poradila jsem jí tehdy, ať na to rovnou zapomene, že by se jí Táňa určitě tak akorát vysmála a byl by z toho jen poprask mezi všema.

Myslím, že trvalo další dva roky, než se jí svěřila, a k mému velkému překvapení se dočkala velmi vroucího přijetí. Tehdy už jsem na to pohlížela jinak i já. Dospívaly jsme a měnily se ze dne na den, co teprve z roku na rok. Nedůvěra se ohýbala v odevzdanost a dodržování pravidel v jejich porušování. A tak se Táňa s Pólou začaly párkrát do týdne vytrácet někam ven. Tmavá noční zákoutí se jim stala jediným bezpečným útočištěm. Po čase se mi Póla svěřila, že chodily hlavně do zámecké zahrady a že se tam za zdí děly věci.

Bylo to poslední rok, některé z nás nabyly dospělosti, jiné se jí blížily, věděly jsme, že je to osudové léto

a náležitě jsme si to užívaly. I Vlasta tehdy hodně rozvolnila pravidla, nekontrolovala už tolik po nocích, jestli spíme, a vůbec nám to dělala krásné. Nejmladší z nás, Lidku, ale pořád brala pod svá křídla o trochu víc. Pamatuju si to, jako by to bylo včera. A myslím, že ten večer má v paměti každý z nás. Už jsem usínala, když se na chodbě rozsvítilo a ozval se zmatený dupot pobíhající z místa na místo. Najednou Vlasta prudce otevřela dveře našeho pokoje, rozsvítila a zařvala: *Kde je Lidka. Kde ji schováváte?* Nechápalý jsme, co se děje. Nebyla pod postelí, ve skříni, ani na záchodě. Nebyla v žádném pokoji. Nenašla ji ani v kuchyni ani na půdě. Nocí malátná skupina vytržená ze spánku a usínání pročešávala s baterkami každý skleník a každé zákoutí zahrady, marně. Když jsme zjistili, že na pokoji není ani Táňa s Pólou, nastalo o to větší pozdvižení. Snažila jsem se Vlastu přesvědčit, že se holky určitě vrátí, že to přehnaly a někdy bloudí po nocích, ona se ale nedala uklidnit ničím. Celá rozlícená volala na policii a tam jí samozřejmě se smíchem sdělili to samé, že šly holky určitě někam na diskotéku a do rána je má zpátky. A že oni stejně nemůžou vyhlásit pátrání dřív jak za 24 hodin. Vlasta se v zoufalství odebrala do jediného otevřeného baru, ale nenašla je tam.

Mezi vši panikou nic netušící zamilovaný pár zrovna přelézal zámeckou zeď, tak jako každou středu a pátek. Při seskoku si najednou všimly, že je z dálky přes cestu pozoruje malá postava. *Lesby, lesbičky. Lesby, lesbičky. Lesby, lesbičky.* Rozeznělo se na celý park. A pak už jen padání závor, cinkot výstražného signálu, houkání vlaku, ostré brzdění a náraz. A zase to

skřípavé brzdění. Pak ticho. A křik. Brečící já, která jsem doběhla jako první, protože jsem tušila, kde je hledat a kdy varovat. Abrečící Vlasta, která utíkala za mnou. Spousta křiku a pláče. A houkačky. A vyděšený strojevodoucí. A vyděšení lidé vystupující z vlaku. Ticho. A zase křik. Brečící holky. Potom už jen ráno. Rodiče. Odjezd. A zase ticho. To nekončí ticho.

JARČA

Pozoruju ty naše dvě lásky přes okno už asi hodinu a mám pocit, že bych měla zakročít, i když mi do toho nic není. Není, není, není to přece nič! Měli bychom jít raděj spát. Byl to až moc těžký den. Táňa má pokoj vedle mého a Póla musí stihnout poslední vlak domů, zvedám se rozhodnutá, že pro jednou můžu být i já ženou činu. Odvedu ji tam. Hodiny na zámku odbíjejí devátou, i když je teprve půl. Trochu se předbíhají v čase, ještěže nestojí. Blížím se ke dvojici pod nažloutlým kaštanem a pomalu vyjednávám o spánku. Po chvíli se mi je podaří oddělit. Vycházíme. Táňa se do mě odevzdaně zavěsí a potichu děkuje.

Procházíme vilovou zástavbou Bílé čtvrti až dozadu k lesu. Okenní rolety mnohých se klíží stejně jako naše víčka. U každého druhého domu se zastavíme a odevzdaně pozorujeme úhledně vyskládaná shnilá jablíčka na parapetech. Zvláštní zvyk. A pořád trvá. Když dorazíme k hotelu, začne se mi Táňa omlouvat, že už mi zase způsobila starosti. Uklidňuju ji, že jsem pro ni šla dobrovolně a šla bych kdykoli. Že jsem si jí vždycky vážila za její odvalu a nemůžu se dívat na

to, jak ji zahazuje. Už zase pláče. Na recepci vyřídíme formality a míříme do pokojů. *Tak za jednu vanu sraz na balkóně, jasný?* Mrkne na mě a zabouchne za sebou dveře. Snad tím myslela hodinu. Sedám si do křesla, ani nerozsvítím. Čekám. Poslouchám napouštění vody za zdí, poslouchám pláč a fén. Se zvukem otevírajících se balkónových dveří zamířím ven i já. Přitiskneme se co nejblíž k sobě. Každá na své terásce přátelství oddělně dřevěnou zdí. Ledovým nočním vzduchem se nese štiplavá vůně zkašených trnek. A my za to nemůžeme.

XXXX

*Charaktery a jména postav, vyjma zámecké paní
Polyxeny, odrážejí charaktery a jména luhačovické vilové
zástavby.*

Nadační fond
Pramen Luhačovice
Pramen Luhačovice
Foundation

www.pramenluhacovice.cz

THIENEN * SERÉNYI
SPRÁVA MAJETKU THIENEN - SERÉNYI S.R.O.

Štěpánka Ištvánková
Zóna lázeňského území

ARCHA

Δ R C H Δ

www.nakladatelstviarcha.cz

Nadační fond Pramen Luhačovice

Nadační fond Pramen vznikl za účelem podpory rozvoje otevřené občanské společnosti v Luhačovicích a okolí. Kromě jiných aktivit pořádá na zámku Luhačovice literární rezidence a vydává drobná díla vzniklá v rámci rezidenčního pobytu. Fond tak navazuje na tradici působení významných spisovatelů, básníků a jiných umělců v Luhačovicích.

13

**Štěpánka
Ištvánková**

**Zóna lázeňského
území**

Štěpánka Ištvánková

Absolventka Filmové vědy a Německé filologie na Univerzitě Palackého v Olomouci, mnoholetá organizátorka a PRistka kulturních akcí napříč Českou republikou, redaktorka etablovaného filmového čtvrtletníku Film a doba. Ve své básnické tvorbě úzce propojená s ostravským uskupením Harakiri Czurakami, v jejichž sborníku také publikovala vybrané básně. Ve své současné tvorbě kloubí zkušenosti z filmového světa se svou bytostnou potřebou vše zapisovat, zaznamenávat, uchovávat a předávat.

Fotografie fotila Sylva Ficová.